

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів - 2007

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- канд.техн.наук **Ковалишин В.В.** – головний редактор
- канд.філос.наук **Городецька Н.Л.**
- д-р техн.наук **Гудим В.І.**
- д-р техн.наук **Гуліда Е.М.**
- д-р техн.наук **Жартовський В.М.**
- канд.пед.наук **Коваль М.С.**
- канд.техн.наук **Кошеленко В.В.**
- канд.фіз.-мат. наук **Кузик А.Д.**
- канд.філол.наук **Лабач М.М.**
- канд.істор.наук **Лаврецький Р.В.**
- д-р техн.наук **Мичко А.А.**
- д-р техн.наук **Семерак М.М.**
- канд.техн.наук **Юзьків Т.Б.**

ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД)

Літературний редактор Падик Г.М.

**Технічний редактор та
комп'ютерна верстка** Фльорко М.Я.

Відповідальна за друк Дейнеко Н.Є.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: mail@ubgd.lviv.ua, ndr@ubgd.lviv.ua

Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності:
Зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. конф. курс. і студ. – Л.: ЛДУ БЖД, 2007. – 226 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами міжнародної науково-практичної конференції курсантів і студентів «Проблеми та перспективи розвитку забезпечення безпеки життєдіяльності» – представників різних країн, міністерств і відомств з проблемних питань в галузі технічних наук.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Підвищення рівня захищеності об'єктів і населених пунктів, організація та порядок проведення аварійно-рятувальних робіт, захист населення, території та об'єктів від надзвичайних ситуацій;
- II секція – Моделювання явищ техногенного і природного характеру та технологій їх ліквідації;
- III секція – Розробка державних та організаційно-управлінських заходів у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки, формування моральних та психологічних якостей офіцера пожежно-рятувальної служби;
- IV секція – Розробка, дослідження, випробування та впровадження вогнегасних речовин, приладів та способів їх подачі до осередку пожежі.

© ЛДУ БЖД, 2007

Зведено в набір 01.03.2007. Підписано до друку 09.03.2007.
Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 18,8
Гарнітура Times New Roman. Різографічний друк.
Наклад: 100 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

<i>Гарасимко Ю.В.</i> РЕЛІГІЙНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	126
<i>Гасек Д.І.</i> МЕХАНІЗМ ДІЇ ПРАВА В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....	128
<i>Гелебан О., Кацуляк Р.</i> РОЗРОБКА ВІРТУАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ.....	129
<i>Денисевич П.Н.</i> ЗАВИСИМОСТЬ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЙСТВИЙ ЛИЧНОГО СОСТАВА ПРИ ЛИКВИДАЦИИ ЧС ОТ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ НАЧАЛЬНИКА ДЕЖУРНОЙ СМЕНИ.....	133
<i>Доценко О.Г.</i> ІНТЕРАКТИВНІ АНІМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	134
<i>Кирсева О.Ю.</i> ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВИХ ЯКОСТЕЙ НАЧАЛЬНИКА КАРАУЛУ.....	139
<i>Кукрицький Т.Б.</i> ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ.....	141
<i>Легенький Е.В.</i> РОЛЬ КУРСА ЕКСТРЕННОЇ МЕДИЦИНИ В ОБУЧЕННІ ІНЖЕНЕРОВ СПАСАТЕЛЕЙ.....	143
<i>Манякіна З.О.</i> ПРАВОВА ОХОРОНА АТМОСФЕРИ – ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМОК ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАШОЇ ПЛАНЕТИ.....	144
<i>Матківський Ю.І.</i> ВИКОНАННЯ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ.....	146
<i>Москвяк І.Б.</i> МЕХАНІЗМИ ЕТНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ, ФОРМУВАННЯ ЮНАЦЬКОГО СВІТОГЛЯДУ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ.....	148
<i>Олійник С.Я.</i> ЗМІНИ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КУРСАНТІВ ЛДУ БЖД З ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ.....	150
<i>Петричкович А.</i> ГАЛИЦЬКІ ПОЖЕЖНО-СПОРТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ТА ЇХ РОЛЬ У ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТРАДИЦІЇ.....	152
<i>Попович Н.М.</i> ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТРІЛЬЦІВ З БОЙОВОЇ ЗБРОЇ.....	154
<i>Рис О.</i> ФОРМУВАННЯ У КУРСАНТІВ ЛДУБЖД ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СТАНУ ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я.....	157
<i>Сарвас Е.Л.</i> ПСИХОЛОГИЯ ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА В ЭКСТРЕМАЛЬНОЙ СИТУАЦИИ.....	159
<i>Сондей М.І., Санковський А.А.</i> ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ В РОБОТІ ГАЗОДИМОЗАХИСНОЇ СЛУЖБИ.....	161
<i>Судомир Т.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН ТРАВМАТИЗМУ У ФУТБОЛІ.....	163
<i>Фок А.</i> РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	165
<i>Шапоров М.М.</i> ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РАБОТЫ ПОЖАРНЫХ-СПАСАТЕЛЕЙ И ПРОБЛЕМЫ АДАПТАЦИИ К СТРЕССОВЫМ СИТУАЦИЯМ.....	168

Секція 4

Розробка, дослідження, випробування та впровадження вогнегасних речовин, приладів та способів їх подачі до осередку пожежі

<i>Безека Р.Ю.</i> ЯКІСНИЙ І КІЛЬКІСНИЙ АНАЛІЗ ДЕЯКИХ ПРОДУКТІВ ГОРІННЯ (ЧАДНОГО ГАЗУ) МЕТОДОМ ГАЗОРІДИННОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ.....	170
<i>Біланюк Ю.В.</i> АНАЛІЗ ЗАХИСНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ЗАХИСНОГО ОДЯГУ ПОЖЕЖНИКА ЗАГАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	173

ЗМІНИ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ КУРСАНТІВ ЛДУБЖД З ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ

Олійник С.Я.

Ковальчук А.М., начальник кафедри, к.н. з фіз. вих. і с., доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Актуальність. У педагогічній системі виховання курсантів ЛДУБЖД особливе місце посідає фізичне виховання. Рівень розвитку її компонентів – сили, швидкості, витривалості, на думку більшості дослідників [3, 4], позитивно впливає на фізичне і психічне здоров'я молоді [1]. Значну увагу в основних керівних документах приділено змісту і структурі фізичного виховання курсантів, студентів, її спрямованості та організації [1, 2]. Більшість авторів стверджує, що фізичне виховання курсантів, студентів на сучасному етапі не враховує нових наукових положень, не сприяє її корекції та реалізації виховних і оздоровчих завдань у процесі занять фізичним вихованням. Проте питання, пов'язані з комплексним вихованням фізичних здібностей з професійною орієнтацією, які є основою підвищення рівня фізичної підготовленості курсантів, студентів ЛДУБЖД, не знайшли свого наукового обґрунтування, що значною мірою гальмує підвищення ефективності фізичного виховання курсантів, студентів [2,4].

Отже, актуальність дослідження зумовлена потребою спрямувати фізичне виховання курсантів, студентів ЛДУБЖД на підвищення ефективності навчання з фізичного виховання під впливом занять ігрового спрямування, з метою вдосконалення системи професійно-прикладної фізичної підготовки.

Об'єкт дослідження – фізичне виховання курсантів ЛДУБЖД.

Предмет дослідження – показники рівня фізичної підготовленості курсантів, ЛДУБЖД з використанням ігрового методу навчання.

Мета дослідження – дослідити динаміку показників фізичної підготовленості курсантів, студентів ЛДУБЖД в процесі навчальних занять з використанням ігрового методу навчання.

Завдання дослідження:

1. Дослідити зміни показників рівня фізичної підготовленості курсантів, ЛДУБЖД у процесі занять з використанням ігрового методу навчання.

Методи дослідження. У проведених дослідженнях були використані такі методи: теоретичний аналіз та узагальнення; педагогічний експеримент; педагогічне спостереження та тестування; методи математичної статистики.

Результати дослідження.

Педагогічний експеримент проходив упродовж першого семестру 2006-2007 навчального року. Визначення рівня фізичної підготовленості здійснювалось відповідно до вимог Наказу МНС України № 10 від 05.08.2004 р. Порівнюючи зміни результатів тестувань у контрольній і експериментальній групах курсантів, можна відзначити, що в експериментальній групі приріст результатів за 1 семестр навчання більш високий, як у контрольній групі. Слід прослідкувати та проаналізувати зміни, які відбулися упродовж проведення педагогічного експерименту (табл. 1, табл. 2, табл. 3., табл. 4.).

Таблиця 1

Результати тестувань рівня фізичної підготовленості контрольної групи курсантів ЛДУБЖД (ПБ-41)

	До експерименту					
	1000 м		Підтягування		100 м	
	рез.	оцін.	рез.	оцін.	рез.	оцін.
X	3,23	4,75	13	4,71	13,6	4,29
V _{min}	3,04	5	9	3	12,3	5
V _{max}	3,39	4	19	5	14,7	2
G	0,09	0	3	1	0,6	1
V	2,71	9,31	21	13,26	4,4	23,28
m	0,02	0,09	0,53	0,12	0,12	0,20
	Після експерименту					
	1000 м		Підтягування		100 м	
	рез.	оцін.	рез.	оцін.	рез.	оцін.
X	3,20	4,92	14	4,92	13,5	4,42
V _{min}	3,04	5	10	5	12,7	5
V _{max}	3,35	4	17	4	14,2	3
G	0,08	0	2	0	0,4	1
V	2,59	5,74	13	5,74	3,3	18,79
m	0,02	0,06	0,35	0,06	0,09	0,16

Примітка: оцінка (в балах)

Таблиця 2

Результати тестувань із загальної експериментальної групи курсантів ЛДУБЖД МНС України (ПБ-42)

	До експерименту					
	1000 м		Підтягування		100 м	
	рез.	оцін.	рез.	оцін.	рез.	оцін.
X	3,22	4,86	13	4,59	13,5	4,36
V _{min}	3,10	5	7	2	12,4	5
V _{max}	3,37	4	19	5	14,5	3
G	0,06	0	3	1	0,6	1
V	1,98	7,22	22,84	18,60	4,4	19,43
m	0,01	0,07	0,64	0,18	0,13	0,18
	Після експерименту					
	1000 м		Підтягування		100 м	
	рез.	оцін.	рез.	оцін.	рез.	оцін.
X	3,19	4,95	14	4,86	13,12	4,86
V _{min}	3,10	5	10	4	12,4	5
V _{max}	3,34	4	19	5	13,7	4
G	0,06	0	2	0	0,4	0
V	1,99	4,30	16,81	7,22	2,9	7,22
m	0,01	0,05	0,50	0,07	0,08	0,07

Примітка: оцінка (в балах)

До уваги бралися зміни у результатах виконання тестових контрольних вправах з ЗФП (3 контрольних нормативи). Опрацювання результатів тестувань здійснювалось з допомогою математично-статистичної обробки на підставі даних в електронних таблицях EXCEL. Порівнювалися показники в експериментальній та контрольній групах. Експериментальна та контрольна групи були сформовані із курсантів ЛДУБЖД по 28-30 осіб. Перед початком педагогічного експерименту курсанти виконували контрольні нормативи тестових вправ з загально-фізичної підготовки з середньою оцінкою виконання 4,35 балу у контрольній групі та 4,34 балу у експериментальній групі.

Зміни середніх значень оцінки виконання тестових контрольних вправ з ЗФП двох вибірок порівнювались за допомогою показника t – критерію Стьюдента.

Беручи до уваги розрахунки t – критерію Стьюдента вкажемо, що значущим є критерій, який описує зміни середніх арифметичних значень оцінки виконання вправ до та після проведення педагогічного експерименту у експериментальному взводі t - критерій Стьюдента (розр.) $> t$ - критерій Стьюдента (табл. = 2,06 при $P < 0,05$) у таких тестових вправах з ЗФП: біг на 100 м (t - критерій Стьюдента = 2,56). На противагу цьому, практично не виявлено значних зрушень у оцінці виконання контрольних нормативів з ЗФП у контрольному навчальному взводі, t - критерій Стьюдента (розр.) $< t$ - критерій Стьюдента (табл. = 2,06 при $P < 0,05$). У контрольному навчальному взводі застосовувалася існуюча методика, котра базується на затверджених програмах навчально-тренувального процесу.

Позитивні зрушення в бік покращення результатів та відповідно оцінок за виконання контрольних нормативів з загальної та спеціальної фізичної підготовки згідно Наказу МНС України № 10 від 05.08.2004 р. спостерігаємо в курсантів експериментального навчального взводу (табл. 4), хоча визначення показників t – критерія Стьюдента та достовірність змін у даній вибірці розширюють можливості існуючої методики фізичного виховання (табл. 3, табл.4).

Абсолютні середні значення оцінки за виконання контрольних нормативів курсантів контрольного взводу з загально-фізичної підготовки зросла в середньому на 0,04 балу. (табл.1). Вище зазначенні показники значно зросли у експериментальній групі з загально-фізичної підготовки в середньому на 0,41 бала (табл. 2) Вкажемо на основні особливості використання методики для вдосконалення рівня загальної фізичної підготовленості курсантів вищих навчальних закладів МНС України. Поряд із застосуванням об'єктивної оцінки результатів контрольних тестувань у методику включені ряд методичних прийомів (заняття ігрового спрямування), направлених на підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Отже, акцентувалася увага на заняттях ігрового спрямування.

Такі умови спонукають до якісного виконання поставлених завдань перед працівників підрозділів МНС України в екстремальних умовах надання допомоги населенню України. Так покращились результати контрольних тестових вправ у експериментальній групі (табл. 2).

Розглянемо основні результати педагогічного експерименту (табл.3, табл.4).

З аналізу отриманих даних по t – критерію Стьюдента відбулись відчутні зміни після проведення педагогічного експерименту між контрольною та експериментальною групами у рівні фізичної підготовленості при виконанні контрольних тестових вправ з ЗФП: біг на дистанцію 100 м (t розр. = 2,50);

Це видно як з аналізу змін середньоарифметичних даних оцінок виконання тестових вправ з ЗФП (табл. 1, табл. 2), так із визначення значущості змін цих даних (табл. 3, табл. 4).

Таблиця 3

Матриця t- критерія Стьюдента зв'язаних і не зв'язаних вибірок результатів тестувань з ЗФП

	1000 м		Підтягування		100 м	
	Рез.	Оц.	Рез.	Оц.	Рез.	Оц.
t до початку експ. контр. і експер.	0,63	0,99	0,06	0,54	0,50	0,27
t після експ. контр. і експер.	0,57	0,53	0,11	0,57	3,08	2,50

Примітка: $t_{\text{табл.}} = 2,06$; при $P > 0,05$

Таблиця 4

Матриця t- критерія Стьюдента результативності виконання тестових вправ з ЗФП до початку та після проведення педагогічного експерименту

	1000 м		Підтягування		100 м	
	Рез.	Оц.	Рез.	Оц.	Рез.	Оц.
Контрольна група						
t до поч. та після експ.	1,13	1,62	1,12	1,55	0,76	0,49
Експериментальна група						
t до поч. та після експ.	1,31	1,04	0,90	1,39	2,60	2,56

Примітка: $t_{\text{табл.}} = 2,06$; при $P > 0,05$

Отже, при використанні на заняттях ігрового методу навчання для вдосконалення фахової майстерності працівника цивільного захисту здійснюється підвищення рівня фізичної підготовленості курсантів з ЗФП.

ВИСНОВКИ:

Після проведення педагогічного експерименту нами виявлено, що при використанні занять з використанням ігрового методу навчання здійснюється підвищення рівня показників фізичної підготовленості курсантів експериментальної групи, а саме при виконанні контрольної тестової вправи біг на дистанцію 100 м (t розр. = 2,50) при $t_{\text{табл.}} = 2,06$; при $P > 0,05$;

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Інформаційний збірник Міністерства освіти України., №9, 1996. - с. 9-15.
2. Наказ МНС України № 10 від 05.08.2004р.
3. Заярін Г.О., Несін О.М., Мельников Г.Б. Психофізична підготовка курсантів навчальних закладів МВС: Навчальний посібник / За ред. Г.О. Заяріна.- Донецьк: Донецький інститут внутрішніх справ, 2001. - 240 с.
4. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Теорія фізичного виховання. — Тернопіль: Збруч, 2000. — 183 с.

УДК 93/94

ГАЛИЦЬКІ ПОЖЕЖНО-СПОРТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ТА ЇХ РОЛЬ У ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТРАДИЦІЇ*Андрій Петричкович*

В.С.Голубко, док. іст. н., професор, професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

У ХVІІІ столітті Україна втрачає останні атрибути державності, а разом з цим найголовніший із них - козацьке військо. Спроби продовження національної військової традиції на Наддніпрянській Україні, що мали місце у перші десятиліття після скасування Гетьманщини успіху не мали. Відтак військова традиція, що ґрунтувалася на козащині впродовж ХІХ – початку ХХ ст. втратила реальний вплив на українську суспільно-політичну та громадську свідомість.

На відміну від Наддніпрянщини, у Галичині спроби створення національних військових формацій мали місце у середині ХІХ ст, під час революції 1848 р. в Австрійській імперії. Головна Руська Рада у Львові, яка очолила український рух, та її філії на місцях стали ініціаторами створення українських військових та